

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 6Co/11/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7715204787
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 04. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viktória Midová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2017:7715204787.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viktórie Midovej a sudcov JUDr. Moniky Koščovej a JUDr. Alexandra Husivargu v spore žalobkyne L. L. B., narodenej XX.XX.XXXX, bytom v L., Č.. J.Á. XXX/XX, proti žalovanej Rapid life životná poisťovňa, a.s., so sídlom v Košiciach, Garbiarska 2, IČO: 31 690 904, o zaplatenie 3.386,77 € s príslušenstvom, o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Michalovce zo dňa 10.06.2016 č. k. 8C/125/2015-202

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok, okrem výroku, ktorým súd v prevyšujúcej časti žalobu zamietol.

Žalobkyňa má nárok proti žalovanej na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Michalovce (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „súd“) rozsudkom označeným v záhlaví uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu 1.297,11 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,5 % ročne zo sumy 3.386,77 € od 9.10.2014 do 7.5.2015 a zo sumy 1.297,11 € od 8.5.2015 do zaplatenia, všetko do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku (I.). V prevyšujúcej časti žalobu zamietol (II.). Určil, že podmienka upravená v článku 9 ods. 2 písm. a/ Všeobecných poisťných podmienok pre životné poistenie platné pre poisťnú zmluvu uzavretú od 1.6.1995 v znení "ak nebolo poisťné za ďalšie poisťné obdobie zaplatené v plnej výške v lehote stanovenej Občianskym zákonníkom, uplynutím tejto lehoty rezervotvorné poistenie s bežným poisťným, ak bolo zaplatené poisťné aspoň za prvý rok poistenia, sa zmení na poistenie so zníženou poisťnou sumou (redukcia poisťnej sumy), so zníženým dôchodkom (redukcia dôchodku), alebo so skrátenou poisťnou dobou (redukcia poisťnej doby), a to bez povinnosti platiť ďalšie poisťné" je neprijateľnou zmluvnou podmienkou (III.). Žalobkyni nepriznal náhradu trov konania (IV.).

2. Rozhodol tak o žalobe žalobkyne na zaplatenie sumy 3.386,77 €. Nárok žalobkyne bol odvodený zo zmluvy uzavretej medzi žalobkyňou a právnou predchodkyňou žalovanej Prvá Česko-Slovenská poisťovňa, a.s. dňa 23.8.1999 č. 5074800198, predmetom ktorej bolo životné poistenie pre prípad smrti alebo dožitia a úrazové poistenie. Pri dožití dňa 24.8.2014 mala byť žalobkyni vyplatená suma 60.410,- Sk. Dodatkom č.1 k zmluve s účinnosťou od 24.8.2002 sa upravila výška poisťného a poisťná suma pre prípad dožitia na sumu 102.030,- Sk.

3. Uznesením zo dňa 22.4.2016 č. k. 8C/125/2015-188 súd konanie v časti o zaplatenie 2.089,66 € zastavil. Pripustil zmenu návrhu na začatie konania tak, že nárok žalobkyne predstavuje suma 1.297,11 €, spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,05 % ročne zo sumy 3.389,64 € od 9.10.2014 do 7.5.2015 a zo sumy 1.299,98 € od 7.5.2015 do zaplatenia.

4. Právne vec posúdil podľa § 43a ods. 1,2, § 43 ods. 1, § 43c ods. 2, § 44 ods. 1, § 3 ods. 1, § 563, § 517 ods. 1,2, § 788 ods. 1,2,3, § 790 písm. b/, § 791, § 796 ods. 1, § 797 ods. 1,2,3, § 798, § 804, § 37 ods. 1 až 3, § 39, § 40 ods. 1,2,3, § 49a, § 52 ods. 1,2,3,4, § 53 ods. 1,2, § 53 ods. 4 písm. r/, § 54 ods. 1,2 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), § 7 ods. 1,2 zák. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa účinného do 31.10.2008, § 3 ods. 1, § 4 ods. 1,2 zák. č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní účinnom do 30.6.2009, § 3 nar. vl. SR č. 87/1995 Z.z. a vychádzajúc z čl. 9 ods. 2,6 Všeobecných poistných podmienok pre životné poistenie platné pre poistné zmluvy uzavreté od 1.6.1995 (ďalej len „všeobecné poistné podmienky“ alebo „VPP“) dospel k záveru, že žaloba je dôvodná.

5. Námietku žalovanej, že poistná zmluva je absolútne neplatná, nakoľko poistné bolo určené v rozpore so zákonom, okresný súd považoval za nedôvodnú. Konštatoval, že chyba pri výpočte sadzieb poistného a poistného plnenia môže byť porušením verejnoprávnych noriem, ktoré ale nemôžu mať priamy vplyv na platnosť a obsah súkromnoprávných poistných zmlúv. Poistná zmluva je svojim charakterom spotrebiteľskou zmluvou. Poistený teda nemal reálnu možnosť ovplyvňovať jej obsah a bol nútený akceptovať návrh poisťovne, ako aj všeobecné poistné podmienky v tom rozsahu, ako mu zo strany poisťovne boli predložené. Pokiaľ by aj bolo preukázané, že orgán štátu, ktorý schvaľoval konkrétne sadzby poistného a poistného plnenia, je zodpovedný za dôsledky spôsobené nesprávnou kalkuláciou, pre žalovanú by to neznamenal zánik nároku zo zmluvy, ktorou je viazaná, ale vznik jej nároku voči štátu na náhradu škody, resp. ušlého zisku. Z uvedeného dôvodu dospel k záveru, že poistná zmluva nie je absolútne neplatná.

6. K námietke nedostatku právomoci súdu vo veci konať, okresný súd poukázal na to, že poistná zmluva uzatvorená medzi stranami sporu je zmluvou spotrebiteľskou, a to vzhľadom na povahu strán sporu, kde žalovaná v tomto zmluvnom vzťahu vystupuje a koná v rámci svojej podnikateľskej činnosti a žalobkyňa vystupuje ako fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci svojej podnikateľskej činnosti. Obsah zmluvy, výška poistného plnenia, ani výška poistného nemohla byť ovplyvnená zo strany žalobkyne vo vopred pripravenom návrhu na uzavretie poistnej zmluvy a žalobkyňa sa mohla len rozhodnúť, či navrhovanú poistnú zmluvu v tejto podobe uzatvorí alebo nie.

7. Pokiaľ žalovaná zaslala žalobkyni stanovisko k zvýšeniu poistného k poistnej zmluve, v ktorom ponúkla žalobkyni tri alternatívy pokračovania v poistnom vzťahu pod bodmi a/, b/ a c/, súd dospel k záveru, že takéto konanie je nekalou obchodnou praktikou, ktorá je v zmysle § 7 ods. 1 zák. č. 250/2007 Z.z. zakázaná. Žalovaná totiž v jednej listine zvýrazneným písmom ponúka pre žalobkyňu jednu z troch alternatív pokračovania v poistnom vzťahu a zároveň však núti žalobkyňu pristúpiť aj na ďalšie podmienky, ktoré nie sú pre ňu výhodnejšie, s ktorými nie je ani oboznámená, sú písané drobnejším písmom evokujúcim, že to nie je až také dôležité, pričom ak si má vybrať jednu z troch alternatív, musí zároveň podpísať, že pristupuje aj na všetky ďalšie ponúkané podmienky. Takáto praktika podstatne narušuje ekonomické správanie priemerného spotrebiteľa, ktorý by inak, ak by mu nebola ponúknutá jedna z troch alternatív, nepristúpil na ostatné ponúkané podmienky. Vzhľadom na túto nekalú obchodnú praktiku jeho konanie súd vyhodnotil ako zakázané a zároveň v rozpore s dobrými mravmi, a teda podľa § 39 OZ za neplatné. Z vyššie uvedených dôvodov súd nepovažoval stanovisko k zvýšeniu poistného v poistnej zmluve ani za vzájomnú dohodu strán sporu na pristúpenie žalobkyne k všeobecným poistným podmienkam zo dňa 21.5.2007.

8. Okresný súd sa nestotožnil s námietkou žalovanej o platne dojednanej rozhodcovskej doložke, a teda, že nemá právomoc v tomto konaní konať. Podľa názoru súdu rozhodcovská doložka je neprijateľnou zmluvou podmienkou podľa § 53 ods. 4 OZ s poukazom na § 53 ods. 4 písm. r/ OZ, pretože touto zmluvnou podmienkou vyžaduje žalovaná od žalobkyne ako spotrebiteľky, aby sa spory s ňou riešili výlučne v rozhodcovskom konaní. Zároveň túto rozhodcovskú doložku súd nepovažoval za individuálne dojednanú, ako aj to, že žalobkyňa ako spotrebiteľka nemala možnosť pred podpisom stanoviska s novým znením všeobecných poistných podmienok oboznámiť sa s obsahom týchto podmienok, ktoré boli iba zverejnené na webovej stránke a text týchto všeobecných podmienok nebol predložený žalobkyni, takže žalobkyňa nepoznala obsah týchto poistných podmienok. Tieto jej neboli známe, žalobkyňa nevyjednávala so žalovanou rozhodcovskú doložku, naviac tieto poistné podmienky nemohla ovplyvniť, keďže boli určené výlučne žalovanou ako dodávateľom. V časti textu stanoviska ohľadne rozhodcovskej doložky, je časť textu vypísaná drobným nenápadným písmom od textu výrazne označeného. Zároveň ide o formulárovú zmluvu, ktorá musí byť pre priemerného spotrebiteľa dostatočne čitateľná, prehľadná, logicky usporiadaná a pokiaľ ide o Všeobecné poistné podmienky, tieto by nemali

zakladať práva a povinnosti zmluvných strán, ale mali by slúžiť len na technické zabezpečenie zmluvy spotrebiteľskej.

9. Z uvedeného dôvodu považoval rozhodcovskú doložku za neplatnú a zároveň za neprijateľnú podmienku.

10. Súd nepovažoval stanovisko k zvýšeniu poistného k poistnej zmluve ani za vzájomnú dohodu o zmene obsahu poistnej zmluvy. Mal za to, že poistná zmluva je dvojstranný právny úkon a vychádzajúc z ust. § 40 ods. 2 OZ, k zmene tejto poistnej zmluvy môže dôjsť len na základe dohody účastníkov zmluvného vzťahu. Týmto stanoviskom tak nemohlo dôjsť k žiadnej zmene poistného vzťahu a na predmetný poistný vzťah je potrebné aplikovať všeobecné poistné podmienky, ktoré boli platné pri uzavretí poistnej zmluvy. Samotné stanovisko k zvýšeniu poistného k poistnej zmluve bolo žalovanou vopred pripravené, jedná sa vlastne o formulár, na základe ktorého si mali účastníci poistného vzťahu vybrať jednu z troch alternatív pokračovania v poistnom vzťahu bez toho, aby im dôsledky týchto alternatív boli vysvetlené. Tento úkon je potrebné považovať podľa súdu za úkon v rozpore s dobrými mravmi v zmysle § 3 ods.1 OZ, a teda aj z tohto dôvodu neplatný v zmysle § 39 OZ. Stanovisko k zvýšeniu poistného aj napriek tomu, že bolo podpísané žalobkyňou a vrátené žalovanej, je zároveň neplatné aj v zmysle § 53 OZ, pretože zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nesmú odchyliť od Občianskeho zákonníka v neprospech spotrebiteľa a podľa druhej vety tohto ustanovenia spotrebiteľ sa nemôže vzdať vopred svojich práv, ktoré mu Občiansky zákonník priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje postavenie. Podpisom stanoviska sa žalobkyňa vlastne vopred vzdala práva na poistné plnenie pre prípad dožitia, čím si vlastne zhoršila svoje postavenie. Súd preto toto stanovisko k zvýšeniu poistného vychádzajúc z vyššie uvedeného vyhodnotil ako neplatné, a to podľa ust. § 39 OZ pre rozpor s dobrými mravmi. Dospel tak k záveru, že na predmetnú poistnú zmluvu sa vzťahujú Všeobecné poistné podmienky platné pre poistné zmluvy uzavreté od 1.6.1995.

11. Súd neprihliadol na redukcii upravenú v čl. 9 Všeobecných poistných podmienok a námietka žalovanej na aplikáciu redukcie podľa názoru súdu neobstojí. Dospel k záveru, že formulácia ustanovenia čl. 9 bod 2 Všeobecných poistných podmienok pre životné poistenie pre poistné zmluvy uzavreté od 1.6.1995 je neurčitá a pre spotrebiteľa - žalobkyňu nejasná a zároveň teda aj neprijateľná, pretože neupravuje určito, zrozumiteľne a jasne podmienky a spôsob redukcie poistnej sumy. Spotrebiteľovi nemôže byť za takto určených podmienok jasné, kedy je v omeškaní s platením poistného a vlastne kedy a akým spôsobom a za akých podmienok pristúpi poisťovňa k redukcii poistného plnenia, a preto za takéhoto stavu mal za to, že tento výklad má ísť na ťarchu poisťovne - žalovanej, ktorá ich sama formulovala. Na základe uvedeného má žalobkyňa nárok na výplatu poistného plnenia vo výške, aká bola dojednaná v poistnej zmluve. Súd poukázal aj na to, že ak by aj prichádzala do úvahy redukcia poistného plnenia, tak prípadné uplatnenie si redukcie zo strany žalovanej, po takom dlhom čase (skoro 6 rokov od poslednej úhrady zo strany žalobkyne) je konaním, ktoré je v rozpore s dobrými mravmi, nakoľko žalovaná nikdy žalobkyni počas trvania poistného vzťahu neoznámila, že je v omeškaní, a teda takéto konanie zo strany žalovanej by bolo právnym úkonom, ktorý je v rozpore s dobrými mravmi a je zároveň aj neplatným právnym úkonom.

12. Vzhľadom na uvedené súd dospel k záveru, že žalobkyni vznikol nárok na výplatu poistného plnenia pre prípad dožitia vo výške, ako bolo dohodnuté v poistnej zmluve v spojení s dodatkom č. 1, teda 3.386,77 €. Nakoľko žalovaná uhradila žalobkyni sumu 2.089,66 € a v tejto časti bolo konanie zastavené, súd uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu 1.297,11 €.

13. Zároveň s poukazom na § 517 ods. 1,2 v spojení s § 3 nar. vl. SR č. 87/1995 Z.z. priznal žalobkyni nárok na príslušenstvo, a to úroky z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 3.386,77 € od 9.10.2014 do 7.5.2015 a zo sumy 1.297,11 € od 8.5.2015 do zaplatenia. V prevyšujúcej časti o zaplatenie úrokov z omeškania žalobu zamietol.

14. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p.. Žalobkyňa mala v konaní plný úspech, náhradu trov konania si neuplatnila, preto jej súd náhradu trov konania nepriznal.

15. Proti vyhovujúcim výrokom rozsudku (I., III.) podala v zákonnej lehote odvolanie žalovaná z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. e/,h/ CSP. Navrhla, aby odvolací súd rozsudok v napadnutých výrokoch zrušil a vrátil súdu na ďalšie konanie.

16. Žalovaná poukázala na listinné dôkazy, ktorými súd odmietol vykonať dokazovanie. Konštatovala, že poistné bolo v čase uzavretia poistnej zmluvy žalobkyne podstatnou obsahovou náležitosťou poistnej zmluvy. Poistné podľa vykonaných listinných dôkazov, najmä listu Národnej banky Slovenska č. ODT - 7467/2012 zo dňa 30.7.2012 v spojení s protokolom č. ODO-12990/2007 z 29.10.2007 a notárskej zápisnice č. N 29/2008, Nz 23331/2008, NCRIs 23161/2008 zo dňa 2.6.2008, ktoré neboli inými dôkaznými prostriedkami vyvrátené, podliehalo podľa § 9 ods. 3, § 11 ods. 1,3 zákona č. 24/1991 Zb. o poisťovníctve schvaľovaciemu konaniu vedenému Ministerstvom financií SR a žalovaná bola výstupom tohto schvaľovacieho konania týkajúceho sa výšky a sadzieb poistného viazaná. Tieto listinné dôkazy vo svojich vzájomných súvislostiach preukazujú, že poistné v prípade poistenia typu ÚDP-K, ktoré mala uzavreté aj žalobkyňa, bolo schválené a povolené v rozpore so zákonom č. 24/1991 Zb. o poisťovníctve, a preto je poistná zmluva v tejto časti pre rozpor so zákonom neplatná. Z uvedeného vyplýva, že takýto právny úkon je pre rozpor jeho obsahu so zákonom absolútne neplatným v zmysle § 39 OZ. Absolútne neplatný právny úkon so sebou nespája vznik, zmenu alebo zánik žiadnych povinností a ani práv, t.j. ani práva na akékoľvek poistné plnenie. Uviedla, že to, že predmetná poistná zmluva je svojím charakterom spotrebiteľskou zmluvou, ešte nevyklučuje aplikáciu ust. § 39 OZ, a to, že jednou zo zmluvných strán je spotrebiteľ, ešte nerobí právny úkon s nezákonným obsahom platným. Z uvedeného dôvodu má žalovaná za to, že súd nesprávne zistil skutkový stav, nakoľko nevykonal ani jeden z dôkazov navrhovaných žalovanou a zároveň vec nesprávne právne posúdil, nakoľko neaplikoval na danú vec ust. § 39 OZ.

17. Zároveň sa žalovaná nestotožnila s právnym posúdením redukcie poistenia ust. čl. 9 ods. 2 poistných podmienok ako neprijateľnej zmluvnej podmienky. Konštatovala, že poistné podmienky z 1.6.1995 boli schválené rozhodnutím Ministerstva financií SR č. 52/1024/1995 zo dňa 30.5.1995. Dokument schválený štátnym orgánom požíva prezumpciu správnosti a z toho dôvodu nemôže byť neurčitý, nezrozumiteľný a ani nejasný. Prvou a základnou metódou výkladu je výklad doslovný a gramatický. Z predmetnej poistnej zmluvy vyplýva, že poistné obdobie bolo mesačné. Prvé mesačné poistné obdobie sa začalo 24.8.1999 a skončilo 23.9.1999 a 24.9.1999 začalo ďalšie mesačné poistné obdobie. Prvým dňom každého z mesačných poistných období bol 24. deň v mesiaci, kedy bolo aj poistné splatné. Z platobného kalendára predloženého žalovanou jasne vyplýva, že žalobkyňa si povinnosť platiť poistné včas nespĺnila. Záver súdu o neprijateľnosti zmluvnej podmienky čl. 9 ods. 2 poistných podmienok z 1.6.1995 nemá zákonnú oporu. Súd neuviedol žiadne ustanovenie zákona, na základe ktorého posudzoval a dospel k záveru o neprijateľnosti zmluvnej podmienky a z tohto dôvodu je tento postup súdu nepreskúmateľný a arbitrárny.

18. Zároveň konštatovala, že súd pri rozhodovaní úplne a správne nezohľadnil relevantný právny predpis, ktorým je Smernica 93/13/EHS. Súd je povinný vykladať ustanovenia o ochrane spotrebiteľa eurokomformne, a teda v súlade s cieľom a účelom smernice. Poistné podmienky zo dňa 1.6.1995 boli predmetom štátnej regulácie. V prípade štátom aprobovaných zmluvných podmienok nemá súd právomoc do nich z hľadísk podľa smernice zasahovať. Iba taká metóda výkladu, ktorá rešpektuje tento cieľ Smernice 93/13/EHS, je eurokomformná a správna.

19. Záver súdu, keď žalovanou uplatnenú redukcii vyhodnotil ako konanie v rozpore s dobrými mravmi v zmysle § 3 ods. 1 OZ, žalovaná považuje za nesprávny. Uviedla, že inštitút redukcie poistenia, ktorý bol zavedený zákonodarcom a ktorý bol súčasťou zákonodarstva SR viac ako 25 rokov (vyhl. č. 49/1964 Zb.), nemôže byť v rozpore s dobrými mravmi. Podľa žalovanej je potrebné vziať zreteľ na to, kto zo zmluvných strán ako prvý neplatením poistného včas poistnú zmluvu porušil, pretože podľa judikatúry sa nemôže dovolávať dobrých mravov ten, kto prvý svoj záväzok porušil, ak predmetom porušeného záväzku nebolo plnenie nemožné, protiprávne, zneužívajúce alebo v rozpore s dobrými mravmi. Ak súd určil, že na daný vzťah sa majú aplikovať poistné podmienky z 1.6.1995, je potrebné, aby došlo zo strany súdu k rešpektovaniu zásady pacta sunt servanda a tým i ust. čl. 9 ods. 2 poistných podmienok z 1.6.1995 o redukcii poistenia, čo zakladá dôvodnosť takejto námietky.

20. S poukazom na čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva, rozhodnutia Ústavného súdu SR namietala nepreskúmateľnosť rozhodnutia súdu prvej inštancie. Uviedla, že odôvodnenie rozsudku súdu musí obsahovať výklad opodstatnenosti, pravdivosti, zákonnosti a spravodlivosti výroku rozhodnutia. So zreteľom na uvedené žalovaná dospela k záveru, že odôvodnenie napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie je nepreskúmateľné, čo malo za následok porušenie práva odvolateľa na spravodlivé súdne konanie.

21. Žalobkyňa vo vyjadrení k odvolaniu žalovanej poukázala na to, že žalovaná nechala plynúť poisťnú zmluvu počas celej poisťnej doby. Prijímala stanovené poisťné a po vyzvaní vyplatila časť poisťnej sumy z dožitia bez toho, že by kedykoľvek počas zmluvného vzťahu upozornila žalobkyňu, že jej poisťná zmluva môže byť neplatná od počiatku. Túto námietku vzniesla až po podaní žaloby, z čoho je zrejmé, že ide len o účelové tvrdenie. Žalovaná najneskôr v roku 2007, kedy Národná banka Slovenska konštatovala nesúlad výšky poisťného vedela, že zmluva môže byť neplatná od počiatku. Situáciu neriešila, prijímala poisťné, a tak nechala plynúť poisťnú zmluvu, ako keby bola platná. Označením zmluvy za neplatnú od počiatku žalovaná sponchybnila legálnosť svojej činnosti. Orgán dohľadu, ktorý vydával žalovanej povolenie na činnosť, postupoval podľa zák. č. 24/1991 Zb. v pôvodnom znení, takže povolenie bolo vydané v rozpore s § 9 ods. 3. S neplatnými poisťnými zmluvami v portfóliu nemohli byť záujmy poistených zodpovedajúcim spôsobom zabezpečené. Povolenie na činnosť žalovanej môže byť v tomto zmysle neplatné od počiatku. Vyslovila presvedčenie, že dojednaná suma poisťného nie je v rozpore s § 9 ods. 3 zák. č. 24/1991 Zb.. Stotožnila sa s tým, že poisťné zmluvy boli istým spôsobom regulované, avšak citované ustanovenie neurčuje podmienky pre jednotlivé poisťné zmluvy alebo produkty, ale poisťný kmeň ako celok. Zo znenia citovaného ustanovenia to explicitne vyplýva. Poisťovníča teda, ak má v portfóliu zmluvu, či produkt, ktorý nespĺňa podmienky pre tvorbu rezervy, môže to kompenzovať iným výnosnejším produktom alebo využitím vnútorných rezerv, vďaka čomu ako celok spĺňa podmienky stanovené zákonom. Uvedené si bol vedomý aj zákonodarca, keď novelizáciou predmetného zákona tieto zásady plne liberalizoval. Pokiaľ sa žalovaná nestotožnila so záverom súdu o neprijateľnosti redukcie ako zmluvnej podmienky uvedenej v čl. 9 ods. 2 poisťných podmienok z 1.6.1995, žalobkyňa uviedla, že k redukcii poisťnej zmluvy nemohlo dôjsť ani len teoreticky. Poisťnú sumu žalobkyňa platila vždy bez omeškania. Žalovaná považuje za omeškanie skutočnosť, že žalobkyňa neplatila zvýšené poisťné avizované v dodatku Stanovisko k zvýšeniu poisťného z 11.7.2008. Odhliadnuc od toho, že táto forma dodatku zmluvy je v rozpore s poisťnými podmienkami, podstatná pre celú kauzu je skutočnosť, že žalovaná neoznámila žalobkyňi žiadnu novostanovenú výšku poisťného. V predmetnom dodatku, ktorým žalovaná ustavične operuje, nie je uvedená žiadna suma poisťného. Žalobkyňa aj keby chcela, tak sa nemôže kvalifikovane rozhodnúť ani upraviť trvalý príkaz. Túto skutočnosť považuje žalobkyňa za rozhodujúcu, lebo ak nebola určená nová výška poisťného, tak platí pôvodná, žalobkyňa sa nemohla dostať do omeškania s platbami poisťného a nie sú splnené podmienky pre redukcii poisťnej zmluvy. Pokiaľ žalovaná namieta nesprávnu aplikáciu smernice 93/13/EHS, žalobkyňa poukazuje na to, že žalovaná si účelovo upravuje legislatívu. Odopiera súdu právo zasahovať do jediného ustanovenia poisťnej zmluvy, súčasne sa však nerozpakuje naliehať na súd, aby zneplatnil celú zmluvu od počiatku. Takýto prístup by žalobkyňa považovala za porušenie svojho práva na súdnu ochranu a tiež práva na spravodlivý proces. Na základe uvedeného navrhla, aby odvolací súd napadnutý rozsudok potvrdil.

22. Žalovaná vo vyjadrení k vyjadreniu žalobkyne k odvolaniu žalovanej (replika) poukázala na to, že všetky kroky, ktoré podnikla žalovaná potom, čo bola nesprávnosť sadzieb poisťného zistená, smerovali k úprave poisťných vzťahov poistenia ÚDP-K, alebo k ich zániku. Je tomu tak i v predmetnom konaní, kedy žalovaná zaslala žalobkyňi stanovisko k zvýšeniu poisťného zo dňa 11.7.2008. Nesprávnosť schválenia sadzieb poisťného pre poisťný produkt sa priamo dotýka predmetnej poisťnej zmluvy, ako aj posúdenia jej platnosti. Z listinných dôkazov predložených žalovanou vyplýva, že povolenie vydané žalovanej na výkon poisťovníctva bolo schválené nesprávne, čím sa dostalo do rozporu s ust. § 9 zák. č. 24/1991 Zb.. Vzhľadom na to, že poisťná zmluva je formou realizácie povolenia na výkon poisťovníctva, poisťné schválené v rozpore so zákonom sa explicitne dotýka i konkrétnej poisťnej zmluvy, ktorá je predmetom konania. Žalovaná zdôraznila, že žalobkyňa nepredložila ani jeden dôkaz, ktorým by preukázala, že došlo k včasnému uhrádzaniu poisťného oproti žalovanej predloženému platobnému kalendáru. V konečnom dôsledku ani okresný súd nekonštatoval skutkový záver o tom, že žalobkyňa platila poisťné včas. Namiesto toho označil súd redukcii poistenia podľa čl. 9 ods. 2 poisťných podmienok za neprijateľnú zmluvnú podmienku.

23. Replika žalovanej bola žalobkyňi doručená dňa 16.12.2016. Žalobkyňa sa k replike žalovanej nevyjadrila.

24. Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd (§ 34 Civilného sporového poriadku účinného od 1.7.2016, ďalej len „CSP“) prejednal odvolanie žalovanej ako podané včas oprávnenou osobou proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné, bez nariadenia odvolacieho pojednávania v zmysle ust. § 385 ods.

1 CSP a contrario v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 380 ods. 1, 2 CSP a z hľadísk uplatnených odvolacích dôvodov (§ 365 ods. 1 písm. e/, h/ CSP) a dospel k záveru, že odvolaniu žalovanej nie je možné vyhovieť.

25. Výrok rozsudku, ktorým súd prvej inštancie žalobu v prevyšujúcej časti zamietol, nebol napadnutý odvolaním žalobkyne ani žalovanej, nadobudol právoplatnosť (§ 367 ods.1 CSP), preto v odvolacom konaní nebol preskúmaný.

26. Predmetom odvolacieho prieskumu bol výrok rozsudku, ktorým súd uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu 1.297,11 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,5 % ročne zo sumy 3.386,77 € od 9.10.2014 do 7.5.2015 a zo sumy 1.297,11 € od 8.5.2015 do zaplataenia, všetko do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku a výrok, ktorým súd určil, že podmienka upravená v článku 9 ods. 2 písm. a/ Všeobecných poisťných podmienok pre životné poistenie platné pre poisťné zmluvy uzavreté od 1.6.1995 v znení "ak nebolo poisťné za ďalšie poisťné obdobie zaplatené v plnej výške v lehote stanovenej Občianskym zákonníkom, uplynutím tejto lehoty rezervotvorné poistenie s bežným poisťným, ak bolo zaplatené poisťné aspoň za prvý rok poistenia, sa zmení na poistenie so zníženou poisťnou sumou (redukcia poisťnej sumy), so zníženým dôchodkom (redukcia dôchodku), alebo so skrátenou poisťnou dobou (redukcia poisťnej doby), a to bez povinnosti platiť ďalšie poisťné" je neprijateľnou zmluvnou podmienkou a s tým súvisiaci výrok o trovách konania.

27. Rozsudok je v napadnutých výrokoch vecne správny, preto ho odvolací súd v zmysle ust. § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

28. Rozsudok bol verejne vyhlásený na Krajskom súde v Košiciach dňa 25.04.2017 o 12,40 hod. v pojednávacej miestnosti č. dverí 202, 2. poschodie, pričom miesto a čas verejného vyhlásenia rozhodnutia boli zverejnené dňa 11.04.2017 na úradnej tabuli Krajského súdu v Košiciach v zmysle ustanovenia § 219 ods. 1, 3 CSP, § 378 ods. 1 CSP a § 385 ods. 1 CSP a contrario.

29. Súd prvej inštancie v spore rozhodol dňa 10.06.2016, t. j. za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku.

30. Žalovaná podala proti rozsudku súdu prvej inštancie odvolanie dňa 21.07.2016, t. j. za účinnosti Civilného sporového poriadku.

31. Žalovaná namieta odvolacie dôvody podľa ust. § 365 ods.1 písm. e/ CSP, t. j. že súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, a § 365 ods. 1 písm. h/ CSP, t. j. že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

32. Neúplnosť zistenia skutkového stavu (§ 365 ods. 1 písm. e/ CSP) je v sporovom konaní odvolacím dôvodom len za predpokladu, že príčinou neúplných skutkových zistení bola okolnosť, že súd prvej inštancie nevykonal stranou sporu navrhnutý dôkaz, spôsobilý preukázať právne významnú skutočnosť (napr. preto, že ho nepovažoval za rozhodujúci pre vec), avšak iba samotná okolnosť, že nevykonal navrhnuté dôkazy nemôže byť v sporovom konaní spôsobilým odvolacím dôvodom. Z povahy veci vyplýva, že strana, ktorá v odvolaní uplatní tento odvolací dôvod, musí súčasne označiť dôkaz, ktorý - hoci bol navrhovaný - nebol vykonaný a uviesť právne významné skutočnosti, ktoré, hoci boli tvrdené, súd prvej inštancie nezistoval, najmä preto, že ich nepovažoval za právne významné a ďalej, že vždy musí ísť len o skutočnosti a dôkazy uplatnené už v konaní pred súdom.

33. K odvolaciemu dôvodu v zmysle ust. § 365 ods. 1 písm. h/ CSP odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav, t. zn. vyvodzuje zo skutkového zistenia aké práva a povinnosti majú strany sporu podľa príslušného právneho predpisu. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav (skutkové zistenie), pričom o mylnú aplikáciu právnych predpisov ide, ak použil iný právny predpis, než ktorý mal správne použiť alebo aplikoval správny predpis, ale nesprávne ho vyložil.

34. Odvolací súd dospel k záveru, že tieto odvolacie dôvody nie sú naplnené.

35. Rozhodnutiu súdu nemožno vytknúť nedostatočné zistenie skutkového stavu, ani že by vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov sporových strán nevyplynuli a ani

nevyšli za konania najavo, že by opomenul niektoré rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, alebo že by v jeho hodnotení dôkazov bol logický rozpor, prípadne, že by výsledok jeho hodnotenia dôkazov nezodpovedal tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z ust. § 133 až § 135 O.s.p. účinných v čase jeho rozhodovania alebo že by na zistený skutkový stav aplikoval nesprávne zákonné ustanovenia alebo použité zákonné ustanovenia nesprávne vyložil. Rozsudok nie je ani nepreskúmateľný a nebola zistená ani iná vada, ktorá by mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

36. Súd prvej inštancie vykonal dokazovanie v rozsahu dostatočnom pre úplné zistenie skutkového stavu, vykonanie ďalších dôkazov nebolo potrebné, vykonané dôkazy vyhodnotil podľa ust. § 132 O.s.p. účinného v čase jeho rozhodovania, z týchto dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam a zo zisteného skutkového stavu vyvodil aj správny právny záver, pričom rozsudok aj náležite odôvodnil, preto odvolací súd jeho rozsudok ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

37. Správne, podrobné a presvedčivé sú aj dôvody napadnutého rozsudku, s ktorými sa odvolací súd stotožňuje a na tieto odkazuje (§ 387 ods. 2 CSP), keďže ani počas odvolacieho konania nevyšli najavo také skutočnosti, ktoré by odôvodňovali iné rozhodnutie vo veci. Ani odvolacie námietky žalovanej nemali vplyv na vecnú správnosť rozsudku a nie sú spôsobilé privodiť zmenu napadnutého rozsudku.

38. Žalovaná v odvolaní vytýkala súdu prvej inštancie, že nevezal zreteľ na absolútnu neplatnosť právneho úkonu (poistnej zmluvy) z dôvodu použitia protiprávnych sadziieb poistného v poistných zmluvách, čo je podstatnou náležitosťou zmluvy.

39. Na zdôraznenie vecnej správnosti napadnutého rozsudku a k odvolacím námietkam žalovanej odvolací súd uvádza, že sa stotožňuje s názorom súdu prvej inštancie v tom, že predmetná poistná zmluva je platná a zanikla uplynutím lehoty, na ktorú bola uzavretá.

40. V preskúmvanej veci nebolo sporným, že medzi stranami došlo k vzniku poistného vzťahu na základe predmetnej poistnej zmluvy zo dňa 23.08.1999.

41. K odvolacej námietke žalovanej, že v danom prípade došlo z dôvodu rozporu podstatnej náležitosti poistnej zmluvy - poistného so zákonom, k neplatnosti celej poistnej zmluvy, odvolací súd uvádza nasledovné:

42. Žalovaná uzavretím predmetnej poistnej zmluvy vstúpila so žalobkyňou do záväzkového vzťahu súkromnoprávnej povahy, ktorý sa riadi zásadou rovnosti účastníkov, zmluvnej voľnosti a pre ktorý je príznačná dispozitívna úprava právnych noriem, na rozdiel od verejnoprávnych vzťahov, ktoré sú založené na nerovnom právnom postavení účastníkov a kde orgány verejnej moci rozhodujú o právach a povinnostiach. Predmetný občiansko-právny vzťah totiž vznikol na základe zmluvy (§ 2 ods.1 Občianskeho zákonníka). Práva a povinnosti zmluvných strán sa preto riadia obsahom zmluvy a Občianskym zákonníkom.

43. Pritom platí, že pokiaľ sú určité otázky riešené odchylnou úpravou stanovenou špeciálnymi právnymi predpismi, majú tieto predpisy prednosť pred všeobecnou úpravou Občianskeho zákonníka (lex specialis derogat legi generali). Pokiaľ však tieto špeciálne predpisy úpravu určitých otázok buď vôbec, alebo v plnom rozsahu neobsahujú, alebo pokiaľ nemajú tieto predpisy vlastnú špeciálnu úpravu, použije sa podporne (subsidiárne) všeobecná úprava Občianskeho zákonníka ako základná úprava pre celú oblasť súkromného práva (§ 1, § 2 ods.2,3 Občianskeho zákonníka).

44. Zákon o poisťovníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zák. č. 34/1991 Zb.) je predpisom verejného práva, zameraný na niektoré vzťahy súvisiace so vznikom, organizáciou, riadením, vykonávaním činností a zánikom poisťovní a zaisťovní, pôsobením poisťovní v iných členských štátoch a ich pobočiek na území Slovenskej republiky a spôsobením zahraničných poisťovní a ich pobočiek a zahraničných zaisťovní a ich pobočiek na území Slovenskej republiky a výkonom dohľadu nad poisťovníctvom.

45. Vyššie uvedený zákon o poisťovníctve neupravuje žiadne náležitosti poistných zmlúv ani poistné podmienky, ktoré by sa týkali uzatvárania poistných zmlúv, ich zániku, prípadne práv a povinností

zmluvných strán, preto ani námietka žalovanej týkajúca sa aplikácie tohto zákona na daný právny vzťah je nepatričná. Zákon o poisťovníctve síce ukladá povinnosť poisťovní určovať výšku poistného za splnenia zákonom stanovených podmienok, ide však o zásah verejno-právneho charakteru, ukladajúci povinnosť poisťovní, ktorý nezasahuje do konkrétnych súkromno-právnych vzťahov (zmlúv), keďže to zákon výslovne neustanovuje.

46. Dôvody uvádzané žalovanou nespôsobujú neplatnosť poistnej zmluvy, pretože žalovaná prípadnú nedostatočnú výšku technických rezerv na životné poistenie môže vykryť aj inými spôsobmi, ako len zmenou poistných zmlúv, ktorú síce navrhla žalobkyni, táto však žiadala o zachovanie pôvodnej výšky poistného bez zvyšovania.

47. Námietka žalovanej, že v dôsledku nesprávne schváleného poistno-matematického vzorca (výpočtu poistného štátnym orgánom) je podstatná náležitosť poistnej zmluvy - poistné pre rozpor so zákonom od počiatku absolútne neplatná, nemôže zmeniť rozhodnutie v prospech žalovanej, keďže medzi stranami sporu došlo k založeniu občianskoprávneho vzťahu, ktorý sa riadi dohodou zmluvných strán, teda zmluvnými podmienkami, dojednanými medzi týmito stranami a na tieto nemôže mať vplyv skutočnosť, že zo strany žalovanej došlo k nesprávne poistno-matematickému prepočtu poistného.

48. Z vyššie uvedených dôvodov sa odvolací súd stotožnil so záverom súdu prvej inštancie, že ustanovenia poistnej zmluvy uzavretej stranami neodporujú zákonu ani ho neobchádzajú a ani nie sú v rozpore s dobrými mravmi, preto je poistná zmluva platná.

49. Keďže okresný súd dospel k správne záveru o platnosti poistnej zmluvy, nevykonanie dôkazu listinami predloženými žalovanou najmä listu Národnej banky Slovenska č. ODT - 7467/2012 zo dňa 30.7.2012 v spojení s protokolom č. ODO-12990/2007 z 29.10.2007 a notárskej zápisnice č. N 29/2008, Nz 23331/2008, NCRIs 23161/2008 zo dňa 2.6.2008, z vyššie uvedených dôvodov nemá za následok nesprávne zistenie skutkového stavu a teda naplnenie odvolacieho dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. e/ CSP.

50. Nakoľko v konaní nebolo preukázané, že poistná zmluva je neplatná a nebolo preukázané, že k zániku poistnej zmluvy došlo z iných dôvodov, poistná zmluva zanikla uplynutím času, na ktorú bola uzavretá, t. j. 24.08.2014.

51. Poistnú zmluvu uzatvorenú medzi žalobkyňou a žalovanou možno bez akýchkoľvek pochybností charakterizovať ako zmluvu spotrebiteľskú. Rozsudkom súdu prvej inštancie zo dňa 10.06.2016 bol žalobkyni priznaný nárok na základe vyslovenia neprijateľnosti všeobecnej zmluvnej podmienky, pričom možnosť vyslovenia určitej podmienky v spotrebiteľských zmluvách ako neprijateľnej je daná priamo zákonom. Správne teda súd prvej inštancie skúmal, či boli dané podmienky pre vyslovenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky všeobecných poistných podmienok žalovanej platných pre poistné zmluvy uzavreté od 01.06.1995.

52. V čase uzatvorenia poistnej zmluvy 23.08.1999 (a dodatku č. 1 k zmluve z 15.08.2002) bolo účinné ust. § 788 ods.1 OZ, v zmysle ktorého poistnou zmluvou sa poisťiteľ zaväzuje poskytnúť v dojednanom rozsahu plnenie, ak nastane náhodná udalosť v zmluve bližšie označená a fyzická alebo právnická osoba, ktorá s poisťiteľom poistnú zmluvu uzavrela, je povinná platiť poistné. Základným princípom životného poistenia je výplata dohodnutej sumy v prípade, že sa poistený dožije dátumu konca poistenia, resp. dátumu osobitne dojednaného v zmluve. Uvedená poistná suma nie je ničím definovaná, ale poisťovňa tým garantuje pre poisteného výplatu určitého plnenia. Poistné podmienky sú obligatórnou súčasťou každej poistnej zmluvy. Preto poistné zmluvy, ktoré sú v prevládajúcej miere zmluvami formulárovými, musia obsahovať údaje, ktoré sú potrebné pre určitosť zmluvy v zmysle ust. § 788 OZ; v ďalšom sú pre účastníkov zmluvy záväzné ustanovenia poistných podmienok.

53. Aj v prejednávanej príhode ide o poistenie osôb, a preto v poistnej zmluve (Dodatku č. 1 k zmluve) bola uvedená poistná suma pre dožitie vo výške 102.030 Sk, na ktorú žalobkyni vzniká nárok v prípade dožitia pri ukončení poistnej zmluvy.

54. Poistnú sumu v prípade dožitia mohla žalovaná znížiť iba v zmysle ust. § 798 OZ, a to v prípade, ak v dôsledku nepravdivých údajov (§ 793) od poistenca bolo stanovené nižšie poistné. O daný prípad sa v predmetnej veci však nejedná.

55. Žalovaná v odvolaní tvrdila, že žalobkyňa riadne neplatila poistné, a preto sa malo na túto skutočnosť prihliadať pri poistnej sume uplatnením redukcie v zmysle čl. 9 bod 2 písm. a/ VPP.

56. Redukciou poistnej zmluvy dochádza k zmene niektorých parametrov dohodnutých v poistnej zmluve. Nemení sa dohodnutá poistná doba, ale po vykonaní redukcie zaniká povinnosť uhrádzať splátky poistného. Poisťovňa s ohľadom na celkovú výšku poistného zaplateného ku dňu vykonania redukcie vypočíta redukovanú (zníženú) poistnú sumu. Vykonaním redukcie poistnej zmluvy poistenie nezaniká, ale znižuje sa poistná suma pre prípad dohodnutej poistnej udalosti počas trvania poistenia. Len v prípade, ak v poistnej zmluve bolo dohodnuté aj úrazové pripoistenie, toto pripoistenie zaniká dňom vykonania redukcie.

57. Odvolací súd sa stotožnil so záverom súdu prvej inštancie, že ust. čl. 9 ods. 2 písm. a/ Všeobecných poistných podmienok pre životné poistenie platné pre poistné zmluvy uzavreté od 01.06.1995 (ďalej len VPP) je neprijateľnou zmluvnou podmienkou z dôvodov, ako sú podrobne uvedené v odôvodnení napadnutého rozsudku.

58. Je pravdou, že VPP boli schválené Ministerstvom financií SR ako dozorným orgánom nad poisťovníctvom pre územie SR pod číslom 52/1024/1995. Táto skutočnosť, podľa názoru odvolacieho súdu, sama o sebe však nevyučuje ich nezrozumiteľnosť pre bežného spotrebiteľa, pokiaľ ide o dôsledky z nich plynúce.

59. Dôsledky neplatenia poistného uvedené v čl. 9 bod 2 písm. a/ VPP upravujú 3 alternatívy zmeny poistenia, z ktorých pre žalobkyňu ako spotrebiteľku nie je zrejmé, ktorá z uvedených možností v jej prípade nastane. Výber niektorej z uvedených možností je ponechaný na žalovanej, bez toho, aby žalobkyňa mohla do tohto výberu zasiahnuť a pravidlá tohto výberu nie sú žiadnym spôsobom určené. Aj spôsoby následného určenia zníženej poistnej sumy zníženého dôchodku, skrátenej poistnej doby a výšky odbavného sú vymedzené len všeobecným odkazom na poistno-technické zásady.

60. VPP sú súčasťou formulárovej zmluvy, ktorých predtlač formulára mala žalovaná už vopred pripravený. Žalobkyňa nemala možnosť obsah týchto VPP žiadnym podstatným spôsobom ovplyvniť a ani ho neovplyvnila.

61. Obsahom VPP sú podmienky uplatnenia redukcie poistnej sumy, redukcie dôchodku a redukcie poistnej doby. VPP sú pre priemerného spotrebiteľa nezrozumiteľné, pretože neurčujú jasne, zrozumiteľne a bez akýchkoľvek pochybností, kedy žalovaná pristúpi k uplatneniu redukcie a ktorej formy redukcie. Napriek tomu, že VPP nie sú nezrozumiteľné z gramatického hľadiska, bežný spotrebiteľ z nich nevie jednoznačným spôsobom zistiť, aké právne dôsledky pre neho z nich vyplývajú. Spotrebiteľovi z týchto podmienok nevyplýva, kedy je v omeškaní s platením poistného, a kedy a ako bude postupovať poisťovňa v prípade realizácie redukcie a ktorej alternatívy.

62. Aj v prejednávanom spore žalobkyňa platila poistné vo výške upravenej Dodatkom č. 1 k zmluve až do konca doby platenia poistného. Z obsahu spisu nevyplýva, že by mala povinnosť platiť poistné v inej výške, o ktorom zrejme vedomosť nemala, a preto nemala vedomosť ani o tom, že je v omeškaní. Túto skutočnosť zistila až z oznámenia o likvidácii poistnej udalosti zo dňa 16.04.2015. Vo VPP nebol upravený ani konkrétny postup žalovanej, z ktorého by vyplynula pre spotrebiteľa možnosť skôr zistiť, že je v omeškaní, ak žalovaná mala za to, že žalobkyňa v omeškaní je.

63. Z uvedeného možno uzavrieť, že takto formulované ustanovenie čl. 9 bod 2 písm. a/ VPP je neurčité a nezrozumiteľné, a preto sa jedná o neprijateľnú zmluvnú podmienku, nakoľko spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach účastníkov zmluvy v neprospech spotrebiteľa.

64. Nedôvodná je aj odvolacia námietka žalovanej, v zmysle ktorej uplatnenie redukcie nemôže byť konaním v rozpore s dobrými mravmi.

65. Žalovaná v odvolaní argumentuje tým, že inštitút redukcie bol súčasťou zákonodarstva SR viac ako 25 rokov. Vyhláška č. 49/1964 Zb., na ktorú žalovaná poukazuje, bola zrušená vyhl. Ministerstva financií z 12.08.1991 č. 364/1991 Zb., teda v čase uzatvorenia poistnej zmluvy (23.08.1999) nebola platná ani účinná.

66. Vychádzajúc z obsahu čl. 9 bod 2 písm. a/ VPP platných pre poistné zmluvy uzavreté od 01.06.1995, k redukcii poistnej zmluvy má poisťovňa pristúpiť vtedy, ak poistenec neplatí včas a v plnej výške poistné. Povinnosťou poisťovne je vypočítať poistnú sumu podľa poistno-technických zásad s tým, že poistenec už neplatí žiadne poistné a požíva aj naďalej poistnú ochranu s upravenou poistnou sumou.

67. V prejednávanom spore z vykonaného dokazovania vyplýva, že poisťovňa (žalovaná) vôbec neoznámila žalobkyni, že je v omeškaní a neupozornila ju na uplatnenie redukcie poistnej sumy. Nevypočítala redukovanú poistnú sumu a túto žalobkyni ani neoznámila. Uplatnením redukcie zanikla žalobkyni povinnosť platiť poistné, avšak táto poistné naďalej uhrádzala vo výške upravenej Dodatkom č. 1 k zmluve.

68. Ak aj žalovaná mala za to, že na právny vzťah sa vzťahujú VPP zo dňa 21.05.2007, pri uplatnení redukcie poistnej zmluvy nepostupovala v súlade s čl. 9 bod 2,3,4 VPP a neodoslala poisťníkovi rozhodnutie o redukcii poistnej zmluvy.

69. K uplatneniu redukcie žalovaná pristúpila až v oznámení o likvidácii poistnej udalosti zo dňa 16.04.2015, t. j. cca 6 rokov od poslednej úhrady realizovanej žalobkyňou.

70. Z uvedených dôvodov preto konanie žalovanej nemôže požívať právnu ochranu, ak sama nepostupovala podľa VPP, ktoré sama vyhotovila a ktorými je rovnako ako žalobkyňa viazaná. Z uvedeného dôvodu táto odvolacia námietka žalovanej nie je dôvodná.

71. K odvolacej námietke týkajúcej sa aplikácie smernice 93/13/EHS odvolací súd uvádza, že z citovaného odôvodnenia smernice nevyplýva vyňatie poistných zmlúv z vecného rozsahu smernice en bloc a rovnako ani nemožnosť posúdenia nekalých podmienok vyplývajúcich z poistnej zmluvy. Je preto nenáležitá obrana odvolateľky aj v tom smere, že „trinásť odôvodnenie“ smernice pod vecného rozsahu smernice vyníma tie zmluvné podmienky v poistných zmluvách, ktoré sú určené regulačnými opatreniami členských štátov a preto nemôžu byť neprijateľnou podmienkou, ak sú uvedené v poistnej zmluve.

72. Medzi stranami nebola sporná výška poistnej sumy dohodnutej pre prípad dožitia 3.386,77 €, vyplývajúca z Dodatku č. 1 k zmluve. Nakoľko žalobkyňa ku dňu zániku poistnej zmluvy splnila predpoklad pre výplatu poistného plnenia pre prípad dožitia, vzniklo jej právo na plnenie vo výške 3.386,77 €. Keďže žalovaná vyplatila žalobkyni iba sumu 2.089,66 €, súd rozhodol vecne správne, ak uložil žalovanej povinnosť vyplatiť zvyšok poistnej sumy vo výške 1.297,11 €.

73. Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok, vrátane výroku o trovách konania, okrem výroku, ktorým súd v prevyšujúcej časti žalobu zamietol, v zmysle ust. § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

74. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP a § 262 ods. 1 CSP. Žalobkyňa bola v odvolacom konaní plne úspešná, preto má nárok na plnú náhradu trov odvolacieho konania proti neúspešnej žalovanej. O výške tejto náhrady rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP), zohľadňujúc ustanovenie § 251 CSP.

75. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 posledná veta CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).